

Korzyści z członkostwa w UE nie mierzy się za pomocą sald operacyjnych netto

Krajowe operacyjne salda budżetowe nie uwzględniają wszystkich **korzyści gospodarczych i niepieniężnych**, jakie państwa członkowskie czerpią z członkostwa w UE. W wielu obszarach polityki o cechach transgranicznych i potrzebie uzyskania masy krytycznej **wspólne działania na szczeblu UE mogą prowadzić do lepszych wyników niż fragmentaryczne inicjatywy krajowe**.

Z szeregu badań wynika, że **jednolity rynek zwiększył zatrudnienie i wzrost gospodarczy**. Konsekwencją pogłębiania jednolitego rynku od 1990 r. jest powstanie **3,6 mln nowych miejsc pracy**. Ponadto PKB UE byłby niższy o **8,7%**, gdyby nie doszło do integracji jednolitego rynku. Dzięki jednolitemu rynkowi **statystyczny obywatel UE zarabia w roku 840 EUR więcej**. Choć wszyscy obywatele UE korzystają ze wzrostu dochodów dzięki jednolitemu rynkowi, w liczbach bezwzględnych efekt ten jest bardziej widoczny w Europie Zachodniej. W stosunku do PKB zyski i straty są bardziej zbliżone.

Oprócz bezpośrednich zysków w postaci PKB, dochodów i zatrudnienia **UE jest źródłem szeregu mniej wymiernych, ale zapewne ważniejszych korzyści**. Jednolity rynek, a w zasadzie cała UE to więcej niż gospodarka. UE wprowadza również **przepisy chroniące pracowników, konsumentów i środowisko**. I tak na przykład od 1990 r. znacząco spada poziom zanieczyszczeń w powietrzu, częściowo dzięki przepisom UE ograniczającym ich emitowanie.

Państwa członkowskie mają **dostęp do systemów wymiany informacji**, które pomagają w rozwiązywaniu problemów transgranicznych. Do systemów tych zalicza się **ostrzeżenia o zagrożeniach związanych z żywnością i o zagrożeniach dla zdrowia oraz ściganie przestępstw**. Dzięki potędze rynkowej UE państwa członkowskie mogą **negocjować umowy handlowe**, które prowadzą do powstawania miejsc pracy i pobudzania wzrostu, a także promują unijne wartości związane z **prawami człowieka i ochroną środowiska**. W przeszłości ramy UE przyczyniały się do **promowania stabilności politycznej, więzi międzynarodowych oraz wartości demokratycznych i liberalnych**.

Jednolity rynek a integracja gospodarcza

Źródła (odpowiednio): Højbjerg Brauer Schultz (2018), [„Dwadzieścia pięć lat funkcjonowania jednolitego rynku europejskiego – analiza sfinansowana przez Duński Urząd ds. Działalności Gospodarczej](#), Kopenhaga; Eurostat, [„Handel wewnętrzny w UE i handel UE z państwami nienależącymi do niej w rozbiciu na państwa członkowskie i grupy produktów, ext_lt_intradrd”](#) (dostęp w dniu 13 stycznia 2020 r.); Amerykańska Izba Handlowa przy UE (2017), [„Jednolity rynek UE – wpływ na państwa członkowskie”](#), Bruksela.

Ochrona konsumentów

Prawodawstwo UE określa prawa konsumentów, normy dotyczące produktów i informacji oraz procedury postępowania w przypadku zagrożeń. **Z uwagi na transgraniczny charakter gospodarki niezwykle ważne jest, aby owe prawa i zasady były jednolite w całej UE**, co umożliwi eliminowanie szarych stref będących wynikiem odmiennych przepisów krajowych. Przykłady korzyści wynikających z ochrony konsumentów w UE:

- 1 Pasażerom różnych środków transportu przysługują prawa w zakresie informacji w czasie rzeczywistym oraz odszkodowania za odwołania lub opóźnienia.
- 2 Konsumentom mogą zawsze zwrócić zakup online w ciągu 14 dni i otrzymać zwrot kosztów.
- 3 Od obywateli nie można żądać opłat roamingowych za połączenia, wiadomości tekstowe i transmisję danych, jeżeli przebywają w innych państwach członkowskich.

Pokój

Wartości pokoju w Europie nie można wyrazić ilościowo w kategoriach pieniężnych, ale jest on bez wątpienia sprawą najwyższej wagi. Z tych i innych powodów w 2012 r. UE otrzymała Pokojową Nagrodę Nobla.

Unia i jej prekursorzy wspierają od sześćdziesięciu lat pokój i pojednanie, demokrację i prawa człowieka w Europie. [...] Wojna między Niemcami a Francją jest dziś nie do pomyślenia. [...] Podział na Wschód i Zachód należy dziś w dużej mierze do przeszłości, a demokracja została wzmocniona. Rozwiązano wiele konfliktów narodowościowych toczących się na tle etnicznym. [...]

Stabilizacyjna rola UE przyczyniła się do przekształcenia większości kontynentu europejskiego z kontynentu wojny w kontynent pokoju. – Norweski Komitet Noblowski¹

Źródło: wyciąg z briefingu: *Korzyści wynikające z członkostwa w UE nie mierzy się za pomocą bilansów operacyjnych netto*, luty 2020 r.

¹ Norweski Komitet Noblowski, „[Pokoju Nagroda Nobla za rok 2012](#)”, 12 października 2012 r.

Ramka 1. Bezpieczeństwo żywności i produktów

Ogólnounijne systemy wymiany informacji, śledzenia produktów i wysyłania ostrzeżeń mają kluczowe znaczenie, jeżeli chodzi o wycofywanie z rynku niebezpiecznej żywności i niebezpiecznych produktów.

- System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt (RASFF) szybko przekazuje informacje dotyczące zagrożeń związanych z bezpieczeństwem żywności i zagrożeń dla wszystkich krajów.
- Zintegrowany skomputeryzowany system weterynaryjny jest programem UE, w ramach którego śledzi się wszystkie przemieszczenia roślin, nasion, żywności i zwierząt (w tym importowanych) na całym jednolitym rynku, co ułatwia powiadamianie o zagrożeniach.
- System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach nieżywnościowych zawiera informacje o zagrożeniach dla zdrowia, pochodzące od użytkowników, a jednocześnie rozpowszechnia takie informacje.

Źródła: Unia Europejska (2019), „[RASFF Annual Report 2018](#)” [„Roczne sprawozdanie o systemie wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt 2018”]; Komisja Europejska (2016), „[Safety Gate – wystarczy kliknąć, aby uniknąć produktów niebezpiecznych](#)”.

Ramka: Porozumienie wielkopiątkowe (1998)

UE promuje współpracę i rozwój po obu stronach granicy w Irlandii Północnej. Członkostwo w UE stworzyło warunki do powstania i wdrożenia koncepcji otwartej granicy w Irlandii. Po pierwsze, jednolity rynek skutecznie położył kres kontrolom granicznym. Po drugie, przywódcy Zjednoczonego Królestwa i Irlandii spotykali się jako równi partnerzy w ramach unijnych posiedzeń międzyrządowych, dzięki czemu budowano zaufanie. Po trzecie, UE zainwestowała ogromne środki w transgraniczną infrastrukturę i współpracę.

Źródło: Phinnemore, David i Katy Hayward (2017), „[Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE \(brexit\) i porozumienie wielkopiątkowe](#)”, PE 596.826, Bruksela: Parlament Europejski.

Zastrzeżenie prawne i prawo autorskie Opinie wyrażone w niniejszym dokumencie są jedynie opiniami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają oficjalne stanowisko Parlamentu Europejskiego. Kopiowanie i tłumaczenie w celach niekomercyjnych jest dozwolone pod warunkiem wskazania źródła oraz wcześniejszego poinformowania Parlamentu Europejskiego i wysłania mu egzemplarza. © Unia Europejska, 2020.

Administrator odpowiedzialny: Alexandre MATHIS, Kontakt: Poldep-Budg@ep.europa.eu

Niniejszy dokument jest dostępny w internecie na stronie: <https://www.europarl.europa.eu/committees/pl/supporting-analyses-search.html>